

Základní škola a mateřská škola, Horní Suchá
příspěvková organizace, ul. Těrlická 969/24

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

**V ŽIVOTĚ SE
NEZTRATÍME**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název právnické osoby: Základní škola a mateřská škola Horní Suchá,
příspěvková organizace, ul. Těrlická 969/24

Právnická osoba se skládá ze škol/zařízení:

1. Základní škola – IZO: 102 156 948
2. Školní družina – IZO: 119 700 701
3. Mateřská škola – IZO: 150 020 333

IČO: 75 029 324

Adresa: Těrlická 969/24, 735 35 Horní Suchá, okr. Karviná, kraj
Moravskoslezský

Ředitel: Mgr. Romana Zahradníková

Telefon: 596 425 694

E-mail: skola@zs-hornisucha.cz

Zřizovatel: Obec Horní Suchá

Adresa: Sportovní 227/4, 735 35 Horní Suchá

Web: zs-hornisucha.cz

Platnost dokumentu od 2.9.2024

Podpis ředitelky školy

Razítko školy

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxace žáků.

Vychovatel navozuje radostnou atmosféru a komunikační prostředí, posiluje v žácích kladné pocity a vytváří pocit bezpečí. Výchovným působením učí vychovatel naplňovat volný čas žáků hodnotným způsobem, obohacuje jejich vzdělání o nové poznatky a dovednosti z nejrůznějších oblastí. Rozvíjí jejich schopnosti a nadání. Upevňuje charakterové vlastnosti a pomáhá vytvářet v psychice žáků bohaté podněty pro neorganizovanou spontánní činnost.

Způsob odpočinku a relaxace žáků odpovídá zásadám střídání práce a odpočinku, přispívá k odstranění únavy předchozí školní činnosti. Pomáhá uspokojovat a rozvíjet potřeby a zájmy žáků v souladu s požadavky psychohygieny.

2.1. Konkrétní cíle vzdělávání

- rozvoj dětské osobnosti
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a ochraně zdraví
- rozvoj poznávacích a sociálních způsobilostí žáků
- výchova ve volném čase (široká nabídka aktivit i řízených činností)
- výchova ke vhodnému využití volného času; - uplatňovat prevence sociálně nežádoucích jevů
- poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic
- podněcování k poznání a rozvíjení vlastních schopností v souladu s reálnými možnostmi a uplatňování jich spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Cílem je vytvořit zdravou osobnost, odolnou vůči negativním vlivům, připravenou pro život ve stávající společnosti. Prostřednictvím volnočasových aktivit vybavit jedince žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

2.2. Přístupy ve vzdělávání žáka

- vychovatel vytváří příjemné, přátelské klima plné tolerance a ohleduplnosti
- vychovatel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
- vychovatel rozvíjí u žáka schopnosti rozhodování, hodnocení a sebehodnocení
- vychovatel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- vychovatel zadává úlohy způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vychovatel zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- vychovatel zadává úlohy, při jejichž řešení žáci spolupracují
- vychovatel zadává úlohy, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- vychovatel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok
- vychovatel umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Žáků, se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování věnována průběžná zvláštní pozornost.

Pro rozvoj nadaných jedinců bude školní družina nabízet další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmu.

3. Formy vzdělávání

Dobu, kterou žáci pobývají ve školní družině, mohou využívat k rozvíjení svých vlastních zájmů. Zájmové vzdělávání probíhá v aktivitách, které jsou zpracovány v týdenních plánech vychovatelů a obsahují tyto další činnosti:

- Pravidelná činnost

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání, kterou si vychovatel vytvoří dle věkového složení žáků oddělení školní družiny.

- Spontánní činnost
Mezi spontánní činnosti patří četba, poslechové činnosti, klidové zájmové činnosti, samostatná četba knih a časopisů, relaxace na koberci, rozhovory s dětmi, spontánní činnost ranní družiny.
- Odpočinková činnost
Odpočinkové činnosti jsou klidové hry a klidové zájmové činnosti (odstranění únavy po obědě).
- Relaxační činnosti
Mezi rekreační činnosti spadá aktivní odpočinek, tělovýchovné a pohybové aktivity, výtvarné a rukodělné, dramatické, přírodovědné a vlastivědné činnosti, hudba, zpěv, tanec.
- Zájmové činnosti
Zájmové činnosti jsou řízená kolektivní nebo individuální činnost, organizované nebo spontánní aktivity.
- Příprava na vyučování
Přípravou na vyučování jsou tematické vycházky a didaktické hry.
- Příležitostné akce
Mimo pravidelné činnosti patří mezi aktivity školní družiny také významnější akce, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činnosti: drakiáda, výlety, soutěže, aj.

Činnosti a výchovné působení vychovatelů vychází z požadavků pedagogiky volného času. Důležitý je požadavek samostatnosti, dobrovolnosti, seberealizace, aktivity, zajímavosti, přitažlivosti a pestrosti ve všech oblastech činnosti ŠD. Školní družina také umožňuje žákům účast na školních zájmových kroužcích.

4. Popis materiálních podmínek

- ŠD je součástí školy a využívá pro svou činnost 3 místnosti určené pro školní družinu V přízemí je 1. a 3. oddělení a v prvním patře je 2. oddělení.

- Školní družina je vybavena nábytkem, který vyhovuje hygienickým i estetickým podmínkám moderní školy, a to především pro odpočinkové a rekreační činnosti.
- Prostory ŠD jsou čisté, mají odpovídající teplotu, vlhkost vzduchu a přiměřené osvětlení. Výzdoba prostor je mobilní a na jejím obměňování se podílí žáci.
- Školní družiny jsou vybavené televizí, DVD přehrávačem, interaktivní tabulí a počítačem.
- Pro zájmové činnosti využívají další prostory školy, tělocvičnu, školní hřiště.
- Ve vybavení ŠD jsou stolní hry, stavebnice, sportovní náčiní, pomůcky pro výtvarné činnosti, knihy a dalším materiálem a toto vybavení se podle finančních možností školy pravidelně doplňuje a obnovuje.

Prostory umožňují svým vybavením odpočinek, soukromí i zájmové a hrací aktivity.

Stravování dětí probíhá ve školní jídelně. Během pobytu v ŠD děti dodržují pitný režim.

5. Popis personálních podmínek

Vychovatelé uplatňují svou kreativitu, postoje a přístup, vlastní dovednosti, spolupracují s třídními učiteli, rodiči. Jsou iniciátory a průvodci při činnostech, které motivují, navozují, přímo nebo nepřímo řídí, hodnotí.

Vychovatel využívají nabídky vzdělávacích center ke zvyšování a doplňování své kvalifikace a účastní se seminářů a vzdělávacích akcí.

6. Popis ekonomických podmínek

Finanční prostředky na pomůcky a vybavení získává školní družina z rozpočtu školy. Za přihlášené žáka do ŠD platí rodiče, nebo jiní zákonní zástupci na částečnou úhradu neinvestičních nákladů (hračky, pomůcky).

Výběr peněz provádí vychovatel školní družiny na základě Vnitřního řádu ŠD vydané ředitelkou školy.

7. BOZP

Podmínky BOZP jsou dány vnitřními předpisy vypracovanými odborně způsobilou osobou (bezpečnostní technik školy) platnými pro všechny úseky školy. Všichni vychovatelé jsou spolu s ostatními zaměstnanci školy proškoleni o BOZP dle platné legislativy.

7.1. Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

- vhodná struktura a skladba činnosti
Vychovatel vybírá věkově přiměřenou, činnost, při které nedojde ke zranění žáka.
- stravovací návyky a pitný režim
Vychovatel dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží nad pitným režimem dětí.
- zdravé prostředí
Podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb., hygienické požadavky na prostory a provoz zařízení (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů).
- bezpečné pomůcky
Vychovatel dbá na používání věkově přiměřených pomůcek, ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací. Vychovatel eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, žáky má neustále v zorném poli.
- označení nebezpečných předmětů
Vychovatel seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor – škola, ŠD, ŠJ, tělocvična, školní hřiště, atrium
- bezpečnost silničního provozu
Mimo budovy ZŠ a ŠD zodpovídá vychovatel za 25 žáků. Žáci jsou na začátku roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno, pokud dojde k situaci, že se počet dětí navýší nad 25, je pověřena doprovodem dětí další osoba.

- dostupnost prostředků první pomoci

Školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou PP.

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům s SVP je věnována individuální péče vychovatele podle potřeb konkrétního žáka a na základě doporučení ŠPZ. Na základě doporučení ŠPZ mohou s žáky i ve školní družině pracovat asistenti pedagoga. Vychovatel ŠD úzce spolupracuje se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Z této spolupráce pak vychází i doporučení do školní družiny, které je realizováno ve spolupráci se školním speciálním pedagogem.

9. Evaluace

Hlavními metodami, které budou použity, jsou rozhovor s rodiči a dětmi, pozorování, hospitace a v závěru školního roku dotazník či anketa. Doplnujícími metodami budou rozbor prováděných aktivit a vlastní pedagogické činnosti, analýza příčin neúspěchu.

